

บทที่ ๕

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ สถานการณ์ในตลาดเงินตราต่างประเทศทั่วโลก^๑ อยู่ในภาวะปั่นป่วนเป็นอันมาก อัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลต่าง ๆ โดยเฉพาะเงินสกุลยูโรป และดอลลาร์สหรัฐฯ ได้เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะปลายปี ทั้งนี้เป็นผลมาจากความไม่มั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศยุโรป และในสหรัฐอเมริกา ประกอบกับวิกฤตการณ์น้ำมัน ได้ทำให้ความเชื่อถือในความมั่นคงของเงินสกุลต่าง ๆ ลดลงเป็นอันมาก

ในระยะเดือนมกราคม ฐานะของดอลลาร์สหรัฐฯ มีแนวโน้มสูงขึ้นในตลาดต่างประเทศ เนื่องจากสหรัฐฯ เป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากวิกฤตการณ์น้ำมันน้อยกว่าประเทศในยุโรปมาก อย่างไรก็ตามค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ กลับตกต่ำตลอดช่วงระยะเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับเงินสกุลยูโรป ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพราะประเทศกลุ่มผู้ผลิตน้ำมันมีมติห้ามการส่งน้ำมันไปยังสหรัฐฯ การเกิดควมวุ่นวายทางการเมืองในเรื่งงคที่วอเตอ์เกต ตลอดจนข่าวที่ว่าจะมีการขึ้นค่าเงินมาร์ค ในปลายเดือนพฤษภาคมค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ ในตลาดต่างประเทศเริ่มฟื้นตัว และได้ทวีสูงขึ้นตลอดมาจนถึงต้นเดือนกันยายน เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าว Prime Rate^๒ ของธนาคารพาณิชย์สำคัญ ๆ ในสหรัฐฯ ได้มีแนวโน้มเพิ่ม

^๑หน่วยการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย,
"ความเคลื่อนไหวในตลาดเงินตราต่างประเทศในกรุงเทพฯ ประจำปี ๒๕๑๗."

รายงานเศรษฐกิจรายเดือน (มีนาคม ๒๕๑๘) : ๔๕ - ๔๖.

^๒อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของลูกค้าสำคัญหรือลูกค้าชั้นดี

สูงขึ้นเป็นตามลำดับ และอัตราดอกเบี้ยในตลาดยูโรดอลลาร์เพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน เมื่อผู้กู้รายใหญ่ เช่น อิตาลี อังกฤษ และญี่ปุ่น ได้พากันกู้เงินจากตลาดยูโรดอลลาร์เป็นจำนวนมาก เพื่อนำไปชดเชยการขาดดุลยัตัน เนื่องจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น Prime Rate ในสหรัฐอเมริกาได้เพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ ๔ ในปลายเดือนมีนาคม มาเป็นร้อยละ ๑๒ ในเดือนกรกฎาคม ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุด เป็นประวัติการณ์ และได้ยืนคงที่ตลอดมาจนถึงต้นเดือนกันยายน ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดยูโรดอลลาร์ได้เพิ่มจากร้อยละ ๔ ในระยะปลายเดือนมีนาคมอยู่ในระหว่างร้อยละ ๑๓ - ๑๔ ในระยะกลาง-เดือนกรกฎาคม ในขณะที่เดียวกันการลาออกของประธานาธิบดีนิกสันในปลายสัปดาห์แรกของเดือนสิงหาคม ก็ทำให้วงการธนาคารมีความเชื่อมั่นว่า ประธานาธิบดีฟอร์ดจะสามารถแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาได้ดีกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเงินเฟ้อ นอกจากนี้การล้มละลายของธนาคาร Bankhaus ID Herstatt ในเยอรมันตะวันตกในระยะปลายเดือนมิถุนายน ได้ยังผลให้ฐานะของเงินมาร์คเสื่อมลงอย่างรวดเร็ว องค์ประกอบเหล่านี้ได้ส่งผลให้ฐานะของดอลลาร์สหรัฐฯ ในตลาดต่างประเทศแข็งขึ้นเป็นอันมากสำหรับในระยะช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๑๗

ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯได้กลับมีแนวโน้มลดต่ำลงอีก ในระยะกลางเดือนกันยายน และได้ตกต่ำลงอย่างรวดเร็วในเดือนตุลาคม เมื่อรัฐบาลศึกษา ประกาศยกเลิกข้อจำกัดมิให้มีการจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้แก่ผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งทำให้วงการธนาคารคาดว่า จะมีเงินทุนไหลเข้าสู่ประเทศสวิสฯ มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เงินทุนจากประเทศผู้ผลิตน้ำมัน ในขณะที่เดียวกันอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นทั้งในสหรัฐอเมริกาและในตลาดยูโรดอลลาร์ก็เริ่มมีแนวโน้มลดต่ำลงตามลำดับ ในช่วงสองสัปดาห์แรกของเดือนพฤศจิกายน ฐานะของดอลลาร์สหรัฐฯ ยังคงตกต่ำลงอีกอันเป็นผลเนื่องมาจากการหยุดงานของกรรมกรเหมืองแร่ถ่านหิน และชัยชนะของพรรคดีโมแครตในการเลือกตั้งผู้แทนและผู้ว่าการรัฐในสหรัฐอเมริกา ต่อมาในช่วงสองสัปดาห์หลังของเดือนพฤศจิกายน ตลาดปรัวรรตเงินตราสำคัญของโลกได้ตกอยู่ในฐานะปั่นป่วนอย่างหนัก อัตราแลกเปลี่ยน

ของเงินสกุลต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฟรังก์สวิสและดอลลาร์สหรัฐฯ ได้เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วจนรุนแรง หลังจากที่มีรัฐบาลสวิส ได้ประกาศมาตรการสกัดกั้นการไหลเข้าประเทศของเงินทุนต่างประเทศ เพื่อมิให้ค่าฟรังก์สวิสเพิ่มสูงขึ้น จนอาจจะเป็นอันตรายต่อสินค้าออกของประเทศสวิส ได้

ตลาดเงินตราต่างประเทศที่สำคัญของโลกยังคงอยู่ในภาวะปั่นป่วนต่อไปอีกในเดือนธันวาคม ค่าของเงินปอนด์ได้ตกต่ำลงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในระยะสี่ปดาค์ที่สองของเดือนธันวาคม อันเป็นผลมาจากการที่ชาวอิตาลีระเบียบประกาศจะไม่ยอมรับเงินปอนด์สำหรับใช้ชำระค่าภาษีและค่าสัมปทานน้ำมัน ยังผลให้มีการขายเงินปอนด์เป็นจำนวนสูงขึ้น ๒๐๐ ล้านปอนด์ ในขณะที่เดียวกันฐานะของดอลลาร์สหรัฐฯ ยังมีแนวโน้มอ่อนลงอีก เนื่องจากธนาคารกลางสหรัฐฯ ประกาศรับอัตรารับช่วงซื้อลดจากร้อยละ ๘ มาเป็นร้อยละ ๗ $\frac{1}{2}$ ประกอบกับสหรัฐฯ ได้ประสพภาวะการขาดดุลการชำระเงินสูงถึง ๓,๕๘๑ ล้านดอลลาร์ ในระยะไตรมาสที่สาม ซึ่งนับว่าสูงที่สุดนับตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นมา

อย่างไรก็ตามภาวะปั่นป่วนในตลาดปริวรรตเงินตราสำคัญ ๆ เริ่มมีแนวโน้มผ่อนคลายลงเป็นอันมาก ในระยะสี่ปดาค์สุดท้ายของเดือนธันวาคม เนื่องจากเป็นระยะที่ตลาดเงินจากต่างประเทศอยู่ในการชบเซา ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ต้องทำการปิดบัญชีประจำปี แต่ก็ เป็นเพียงความสงบที่เกิดจากองค์ประกอบตามฤดูกาลระยะสั้นเท่านั้น

สำหรับความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ ในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้น มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับในระยะปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๖ ค่าของเงินบาทยังคงขึ้นลงตามค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราซื้อขายที่ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนได้กำหนด ซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ กับธนาคารพาณิชย์ยังคงอยู่ในอัตราเดิมตามที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ คือ ๒๐.๓๒๕/๒๐.๔๒๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนอัตราซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ของธนาคารพาณิชย์กับ

มูลค่าได้ยังคงอยู่ในระดับ ๒๐.๒๕/๒๐.๔๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ จนถึงสิ้นปี พ.ศ.๒๕๑๗ สำหรับเงินปอนด์สเตอร์ลิงนั้น ค่าของเงินปอนด์มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อัตราแลกเปลี่ยนได้เพิ่มจาก ๔๕.๑๑/๔๕.๖๓ บาทต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนมกราคมมาเป็น ๔๘.๘๕/๔๘.๔๑ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนพฤษภาคม แต่ค่าของเงินปอนด์ได้ตกต่ำลงในเดือนมิถุนายนตลอดมาจนถึงเดือนกันยายน ทั้งนี้เพราะความยุ่งยากทางการเมืองในประเทศอังกฤษ ปัญหาการนัดหยุดงานในขณะที่ภาวะเงินเฟ้อได้มีทำที่ขยายตัวขึ้น เป็นลำดับ ตลอดจนปัญหาการขาดดุลการค้าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากน้ำมันที่ได้นำเข้าประเทศได้มีราคาเพิ่มสูงขึ้นมาก อัตราแลกเปลี่ยนได้ลดจาก ๔๘.๔๐/๔๘.๙๓ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนมิถุนายนมาเป็น ๔๖.๘๘/๔๗.๓๔ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนกันยายน ในเดือนตุลาคมค่าของเงินปอนด์ได้ฟื้นตัวขึ้นบ้างแต่ก็กลับทรุดต่ำลงอีกในเดือนพฤศจิกายน เมื่อรัฐบาลอังกฤษออกมาตรการ ประกาศว่าจะไม่ต่ออายุสัญญาค้าประกันค่าเงินปอนด์สำหรับรัฐบาลที่ถือเงินปอนด์ไว้เป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ ซึ่งจะหมดอายุลงในสิ้นปีนี้ ค่าของเงินปอนด์ฟื้นตัวขึ้นเล็กน้อย โดยเฉลี่ยในเดือนธันวาคม คืออัตราแลกเปลี่ยนในเดือนธันวาคมอยู่ในระดับ ๔๗.๑๑/๔๗.๓๖ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ เทียบกับอัตรา ๔๗.๑๐/๔๗.๖๑ บาท และ ๔๗.๒๓/๔๗.๗๔ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนพฤศจิกายนและเดือนตุลาคมตามลำดับ ในระยะปี พ.ศ.๒๕๑๗ ค่าของเงินปอนด์ได้ตกต่ำลงจากปี พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๕.๗๗

สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทกับเงินตราสกุลอื่น ๆ นั้น เป็นไปตามรายละเอียดดังนี้คือ ในปี พ.ศ.๒๕๑๗ ค่าของเงินสกุลยูโรส่วนใหญ่มีแนวโน้มสูงขึ้น ตั้งแต่วิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๔ ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ ลดต่ำลงเป็นลำดับ อัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลต่าง ๆ มีความผันผวนค่อนข้างมาก เกิดผลกระทบกระเทือนต่อการลงทุน การค้าระหว่างประเทศ การจ้างงานตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ โดยทั่วไป ประเทศซึ่งเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC - European Economic Commission) ได้พยายาม

แก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการร่วมมือกันดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนที่สอดคล้องกัน^๑ กล่าวคือ แต่ละประเทศพยายามรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราของตนและกันให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ ± ๒.๒๕ แต่ลอยตัวเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ และเงินสกุลอื่น ๆ นับตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ประเทศที่ร่วมลอยตัว (Joint Float หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "Snake") ได้แก่ เยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก และเดนมาร์ก นอกจากนี้ก็มีนอร์เว และสวีเดน ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกประชาคมฯ แต่ก็พยายามรักษาอัตราแลกเปลี่ยนของตนให้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับกลุ่มนี้ เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้มีความใกล้ชิดกันมาก ส่วนอิตาลี อังกฤษ และไอร์แลนด์ แม้จะเป็นสมาชิกของประชาคมฯ แต่ก็มิได้เข้าร่วมลอยตัวในขั้นนั้น เนื่องจากเศรษฐกิจของตนยังไม่ทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ

ค่าของเงินมาร์คได้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับตลอดช่วง ๕ เดือนแรกของปี พ.ศ. ๒๕๑๗ อัตราแลกเปลี่ยนได้เพิ่มจาก ๗.๒๐/๗.๒๕ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนมกราคม มาเป็น ๘.๒๔/๘.๓๓ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนพฤษภาคม หรือเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ ๑๔ ในเดือนมิถุนายน ฐานะของเงินมาร์คได้เริ่มอ่อนลง และได้ทรุดต่อไปจนถึงเดือนกันยายน ส่วนใหญ่เป็นเพราะการล้มละลายของ ธนาคาร Bankhaus ID Herstatt และการที่มีเงินทุนไหลออกจากประเทศเป็นจำนวนมาก ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนกันยายนอยู่ในระดับ ๗.๖๑/๗.๖๕ บาท ต่อ ๑ มาร์ค เทียบกับอัตรา ๘.๐๒/๘.๑๑ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนมิถุนายน ค่าของเงินมาร์คได้เริ่มฟื้นตัวขึ้นอีกในเดือนตุลาคม และสามารถรักษาแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาตลอด จนถึงเดือนธันวาคมอัตราแลกเปลี่ยนได้เพิ่ม

^๑ หน่วยงานเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย, "ระบบการเงินแห่งยุโรป (European Monetary System)" รายงานเศรษฐกิจ-รายเดือน (มีนาคม ๒๕๒๒) : ๑๑๔.

จาก ๗.๘๐๐/๗.๘๘๕ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนตุลาคม มาเป็น ๘.๒๖/๘.๓๕ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนธันวาคม ซึ่งเท่ากับว่าค่าของเงินมาร์คได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕.๙ ในระยะ ไตรมาสสุดท้าย

สถานการณ์ทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนในปี พ.ศ.๒๕๑๘ ประเทศสำคัญ ๆ ส่วนใหญ่ ยังคงใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว การเปลี่ยนแปลงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยน ในปีนี้ค่อนข้างน้อยมาก เมื่อเทียบกับ ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา สาเหตุประการหนึ่งก็เพราะธนาคารกลางของหลายประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่นและประเทศในยุโรป ได้เข้าแทรกแซงในตลาดปริวรรตเงินตราต่างประเทศหลายครั้ง เพื่อรักษาอัตราแลกเปลี่ยนมิให้เปลี่ยนแปลงมากนัก ในช่วงต้นปีค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ ในตลาดต่างประเทศได้ลดต่ำลงมา ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นสำหรับดอลลาร์สหรัฐฯ มีแนวโน้มลดต่ำลงเป็นลำดับ ภาวะเศรษฐกิจและการเมืองของสหรัฐฯ กำลังมีท่าทีทรุดโทรมลงเรื่อย ๆ โดยที่ทางสหรัฐฯ เองก็ยังมีได้เริ่มดำเนินมาตรการอย่างจริงจังเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด นอกจากนี้กลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมัน อาทิเช่น คูเวต ซาอุดีอาระเบีย และอิหร่าน ได้ประกาศยกเลิกการผูกค่าเงินสกุลของตนไว้กับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเปลี่ยนมาผูกไว้กับสิทธิพิเศษถอนเงิน ตลอดจนปรับค่าเงินของตนให้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ การเสื่อมค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ๑ เห็นได้อย่างชัดเจนจากการที่จุดกึ่งกลางของ Snake สูงขึ้น กล่าวคือในระยะสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกุมภาพันธ์ จุดกึ่งกลางของ Snake ได้เพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับร้อยละ ๑๖.๗๖๙ เทนือค่าเสมอภาค Smithsonian ที่เทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตามค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

๑ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย, "ความเคลื่อนไหวในตลาดเงินตราต่างประเทศในกรุงเทพฯ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘." รายงานเศรษฐกิจรายเดือน (มีนาคม ๒๕๑๘) : ๗.

เริ่มเคลื่อนไหวสูงขึ้นตั้งแต่เดือนกันยายน จนกระทั่งถึงปลายปี ในขณะที่เงินสกุลอื่น ๆ มีค่าลดลง โดยเฉพาะปอนด์สเตอร์ลิง มาร์คเยอรมนี และเยนญี่ปุ่น ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปของสหรัฐฯ ที่ฟื้นตัวขึ้นเร็วกว่าในประเทศอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในสหรัฐฯ เริ่มสูงขึ้น ธนาคารพาณิชย์ใหญ่ ๆ หลายแห่งในสหรัฐฯ ได้เพิ่มอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าสำคัญจากร้อยละ $7 \frac{1}{2}$ มาเป็นร้อยละ ๘ เมื่อต้นเดือนกันยายน ในขณะที่ธนาคารกลางหลายแห่งในยุโรป เช่น ธนาคารกลางของเยอรมนี สวีตเซอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ และอิตาลี ได้ลดอัตราธนาคารและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่มีหลักทรัพย์ประกันลงประมาณร้อยละ $\frac{1}{2}$ - ๑ ซึ่งมีผลทำให้ความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยในสหรัฐฯ และยุโรปสูงขึ้นอีก เงินทุนจึงไหลเข้าสหรัฐฯ มากขึ้น

สำหรับความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลต่าง ๆ ในตลาดกรุงเทพฯ ในปีนี้ อัตราแลกเปลี่ยนของดอลลาร์สหรัฐฯ นั้นคงที่ในระดับ ๒๐.๒๕ / ๒๐.๔๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งอัตรานี้คงที่มาตั้งแต่ปีที่แล้ว จนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน วันรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้เปลี่ยนแปลงอัตราซื้อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ทำกับธนาคารพาณิชย์จากเดิมดอลลาร์ละ ๒๐.๓๒๕ บาท เป็น ๒๐.๓๗๕ บาท ซึ่งมีผลทำให้อัตราแลกเปลี่ยนของดอลลาร์สูงขึ้น ๕ สตางค์ เป็น ๒๐.๓๐ / ๒๐.๔๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงต้นปีค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ ได้ลดต่าลงนั้นเป็นผลให้ค่าของเงินบาทลดต่ำตามไปด้วย แต่เมื่อค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ เริ่มดีขึ้น ค่าของเงินบาทก็สูงขึ้นด้วย ในช่วงปลายปีค่าของเงินสกุลต่าง ๆ ส่วนใหญ่ในตลาดกรุงเทพฯ มีแนวโน้มลดลง เช่น ปอนด์สเตอร์ลิง และมาร์คเยอรมนี อัตราซื้อขายของปอนด์เมื่อเดือนมกราคมคือ ๔๗.๗๘ / ๔๘.๓๑ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ กลายเป็น ๔๑.๔๐ / ๔๑.๘๑ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ เมื่อปลายเดือนธันวาคม สำหรับเงินมาร์ค อัตราซื้อขายก็เปลี่ยนแปลงจาก ๘.๕๕ / ๘.๖๕ บาท ต่อ ๑ มาร์ค มาเป็น ๗.๘๐ / ๗.๘๘ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนธันวาคมเช่นเดียวกัน

ในระยะต้นปี พ.ศ.๒๕๑๔ อัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ ในตลาดเงินตราต่างประเทศของโลกมีความเคลื่อนไหวมาก แต่อย่างไรก็ตามการแทรกแซงของรัฐบาลใน

ตลาดปริวรรตเงินตราต่างประเทศได้ช่วยยับยั้งความเคลื่อนไหวที่รุนแรงไว้ได้บ้าง ความไม่สงบในระยะแรกเกิดจากความไม่สงบทางการเมืองในอิตาลี ทำให้เงินทุนไหลออกนอกประเทศ อิตาลีต้องปิดตลาดทางการและทำให้ สิริอิตาลีและเปเซต้าสเปน ซึ่งอ่อนแออยู่ แล้วต้องลดต่ำลง ในขณะที่เดียวกันมีการหันไปถือเงินสกุลแข็งกว่า เช่น ฟรังก์สวิสและมาร์คเยอรมัน โดยผ่านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ สูงขึ้น เมื่อเทียบกับเงินสกุลที่อ่อนแอ แต่ลดลงเมื่อเทียบกับฟรังก์สวิสและมาร์คเยอรมัน ต่อมาระยะปลายไตรมาสแรก ปอนด์สเตอร์ลิงเสื่อมค่าลงมาก ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนเงินสกุลอื่น ๆ โดยเฉพาะเงินสกุลที่ลอยตัวร่วมกัน เช่น ฟรังก์ฝรั่งเศส ฟรังก์เบลเยียม ทำให้ฟรังก์ฝรั่งเศสต้องออกจากกลุ่มเงินตรามี

ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ เริ่มสูงขึ้นติดต่อกันในครึ่งหลังของปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เมื่อภาวะเศรษฐกิจฟื้นตัว ผลผลิตทั้งประชาชาติสูงขึ้น การส่งออกมีแนวโน้มดีขึ้น ดัชนีราคาผู้บริโภคมีอัตราการเพิ่มขึ้นน้อยลงกว่าปีก่อน แม้อัตราดอกเบี้ยจะลดลงจากปีก่อน แต่จะสูงขึ้นในระยะปลายปีเมื่อมีการลงทุนในสหรัฐฯ เพิ่มมากขึ้น ดอลลาร์สหรัฐฯ จึงมีระดับมั่นคงมากในปี

ค่าของเงินปอนด์สเตอร์ลิง ยังคงอ่อนแอและมีแนวโน้มลดลงติดต่อกันในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จนมีค่าต่ำกว่าเมื่อตอนต้นปีถึงร้อยละ ๑๕ จนกระทั่งเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๙^๑ ธนาคารกลางของประเทศอังกฤษได้รับ Stand - by Credit จากกลุ่ม ๑๐ ประเทศอุตสาหกรรม ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ และประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เป็นจำนวน ๕,๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ค่าของเงินปอนด์จึงมีเสถียรภาพขึ้นแต่ก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำ

^๑ หน่วยงานเงินระหว่างประเทศ ส่วนการค้าและการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย, "ภาวะเศรษฐกิจของโลก." รายงานเศรษฐกิจรายเดือน (กันยายน ๒๕๑๙) : ๘๕.

สำหรับค่าของฟรังก์สวิสและมาร์คเยอรมันอยู่ในระดับสูงในครึ่งแรกของปี เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและฐานะทางการเมืองมั่นคงมาก ทำให้นักลงทุนนิยมถือฟรังก์สวิสและมาร์คเยอรมัน แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยจะต่ำ ด้วยเหตุนี้เองค่าของเงินสองสกุลนี้จึงอยู่ในระดับสูงตลอดทั้งปี

ในตลาดกรุงเทพฯ การที่ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ มีระดับสูงมีส่วนช่วยให้ค่าของเงินบาทอยู่ในระดับสูงเช่นเดิม อัตราซื้อขายของดอลลาร์สหรัฐฯ ยังอยู่ ณ ระดับ ๒๐.๓๐/๒๐.๔๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ตลอดทั้งปี อัตราซื้อขายของปอนด์สเตอร์ลิง ได้ลดลงมาก จากระดับ ๔๑.๑๕/๔๑.๔๕ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนมกราคม เป็น ๓๔.๐๑/๓๔.๓๔ บาท ต่อ ๑ ปอนด์ ในเดือนธันวาคม สำหรับอัตราซื้อขายเงินมาร์คเยอรมนี ได้สูงขึ้นจากระดับ ๗.๘๐/๗.๘๖ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนมกราคม เป็น ๘.๕๑/๘.๕๘ บาท ต่อ ๑ มาร์ค ในเดือนธันวาคม

ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๑ สภาพตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความไม่แน่นอนอยู่ตลอดเวลาจนอาจกล่าวได้ว่าปั่นป่วนพอควร ทั้งนี้เพราะเงินตราสกุลสำคัญ ๆ หลายสกุล รวมทั้งดอลลาร์สหรัฐฯ มาร์คเยอรมัน เยนญี่ปุ่น และฟรังก์สวิส มีการเคลื่อนไหวขึ้นลงอย่างรุนแรงและรวดเร็วตลอดมา สาเหตุสำคัญเป็นเพราะความไม่สมดุลย์ของเศรษฐกิจระหว่างประเทศอุตสาหกรรมสำคัญ ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ ได้เคลื่อนไหวสูงขึ้นในระยะต้นปี ๒๕๒๐^๑ เนื่องจากผลของการประกาศโครงการเศรษฐกิจของประธานาธิบดีคาร์เตอร์ ที่จะใช้เงินกว่า ๓๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศให้ฟื้นจากภาวะขบเซาในปี พ.ศ.๒๕๑๙ หลังจากนั้นค่อนข้างมีเสถียรภาพในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม แต่ลดต่ำอย่างรวดเร็วในระยะต่อมา โดยเฉพาะ

^๑หน่วยการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย,
"ภาวะเงินดอลลาร์สหรัฐฯอเมริกา." รายงานเศรษฐกิจรายเดือน (ธันวาคม ๒๕๒๐)

ในเดือนกรกฎาคม ทั้งนี้เนื่องจากการค้าขาดดุลย์เพิ่มขึ้น เพราะการขยายตัวของ เศรษฐกิจทำให้ซื้อสินค้าเข้าเพิ่มขึ้น ส่วนการผลิตทางอุตสาหกรรมชะลอตัวลงประกอบ กับได้รับผลกระทบจากคำพูดของนักเศรษฐศาสตร์คนสำคัญ^๑ และถ้อยแถลงของที่ประชุม ระดับรัฐมนตรีขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (OECD) ที่ว่าประเทศ ที่มีฐานะเกินดุลย์ควรเพิ่มค่าเงินตราของตนเพื่อช่วยภาวะเศรษฐกิจของโลกให้ขยายตัว ยิ่งขึ้น ทำให้เป็นที่คาดว่าเยอรมันตะวันตกและญี่ปุ่นอาจปล่อยให้ค่าของมาร์คและเยนเพิ่มขึ้น ต่อมาในเดือนสิงหาคมและกันยายน ทางการสหรัฐอเมริกาได้ใช้นโยบายการเงินรัดตัว เพื่อควบคุมเงิน เชื่อภายในประเทศมิให้ขยายตัวมากเกินไป โดยเพิ่มอัตราซื้อลดให้สูงขึ้น จึงมีผลทำให้ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ กระเดื่องขึ้นในช่วงนั้น อย่างไรก็ตามในช่วงไตรมาส สสุดท้ายของปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ กลับลดลงอย่างรวดเร็วอีก เนื่องจากการค้าขาดดุลย์เรื้อรัง และเงินเพื่อรุนแรงขึ้นทำให้ความเชื่อถือในดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ดัชนีค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ วัดโดยถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าสินค้าเข้า-ออก ลดลงจากปีก่อนร้อยละ ๓.๖ แต่ค่าของดอลลาร์ได้ลดลงมากกว่านั้น เมื่อเทียบกับเงิน ตราสกุลแข็ง เช่น ลดลงร้อยละ ๑๐ เมื่อเทียบกับมาร์คเยอรมันร้อยละ ๑๗.๒ เทียบกับ เยนญี่ปุ่น และร้อยละ ๑๖.๕ เทียบกับฟรังก์สวิส เป็นต้น

ในช่วงตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จนถึงปลายเดือนตุลาคม ดอลลาร์สหรัฐฯ ยังคงมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจากปลายปีก่อน เป็นส่วนใหญ่ โดยมีค่าสูงขึ้นเล็กน้อยในเดือน มกราคม เพราะสหรัฐอเมริกาเริ่มสนใจแก้ปัญหาของเงินดอลลาร์ฯ โดยใช้นโยบายการเงินรัดตัว-

^๑ศาสตราจารย์ Lawrence Klein นักเศรษฐศาสตร์ ของสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความเห็นว่า เยอรมันตะวันตกและญี่ปุ่นควรเพิ่มค่าเงินสกุลของตนอีกร้อยละ ๑๐

ยิ่งขึ้น และเพื่อพยุงค่าของดอลลาร์สหรัฐ ธนาคาร Federal Reserve ได้ขยายวง-
 เงินสินเชื่อ (Swap line) กับธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ๑๔ แห่ง และ
 ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามฐานะของดอลลาร์สหรัฐ
 กระทบต้องอยู่ได้ไม่นานก็กลับลดต่ำลงอีก จนถึงกลางเดือนเมษายนจึงฟื้นตัวขึ้นเมื่อ
 สหรัฐอเมริกาประกาศที่จะประมุขขายทองคำในตลาด และใช้นโยบายการเงินที่รัดตัว
 ยิ่งขึ้นอีก เพื่อลดการขยายตัวของปริมาณเงินในประเทศ ในช่วงหลังจากการประชุมชั้น
 สุตยอตทาง เศรษฐกิจของประเทศอุตสาหกรรมสำคัญที่กรุงบอนน์ ประเทศเยอรมันตะวันตก
 เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ กรกฎาคม แถลงการณ์ร่วมของการประชุมดังกล่าวมิได้ระบุมาตรการ
 ที่แน่ชัดในการส่งเสริมเศรษฐกิจของโลก และช่วยให้ดอลลาร์สหรัฐ แข็งขึ้นจึงเป็นผลให้
 ดอลลาร์สหรัฐ มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วอีก กลางเดือนสิงหาคมค่าเงินดอลลาร์ฯ กลับ
 กระทบต้องขึ้นเล็กน้อยเมื่อสหรัฐอเมริกาเริ่มใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเงิน-
 ดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ยังได้รับผลดีจากมาตรการจำกัดการเพิ่มค่าเงิน-
 ฟรังก์สวิสของรัฐบาลสวิสฯ และการเข้าแทรกแซงจากธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ
 อย่างไรก็ตาม ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ คงมีแนวโน้มลดลงต่อมาเป็นลำดับ จนถึงต้นเดือน
 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อทางการสหรัฐฯ ได้ประกาศมาตรการค้ำจุนค่าของเงิน
 ดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างจริงจัง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เทียบ
 กับค่า Smithsonian (๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๔ = ๑๐๐) ลดลงจนอยู่ในระดับร้อยละ -๑๓.๖
 ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ซึ่งเป็นวันที่ค่าของเงินดอลลาร์ฯ ลงไปสู่ระดับต่ำสุด ในช่วงมกราคม
 - ตุลาคม ค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ได้ลดลงร้อยละ ๑๖.๗ เมื่อเทียบกับมาร์ค-
 เยอรมัน ร้อยละ ๒๕.๖ เมื่อเทียบกับเยนญี่ปุ่น และร้อยละ ๒๔.๐ เมื่อเทียบกับฟรังก์สวิส

การที่ค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงอย่างรุนแรงและเป็นที่น่าตกใจว่าจะลดลง
 ต่อไปเรื่อย ๆ ส่งผลให้ผู้ถือเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เปลี่ยนไปถือเงินตราสกุลอื่นที่แข็งแกร่งกว่า
 ก่อให้เกิดการเก็งกำไรกันอย่างกว้างขวาง และเป็นเหตุให้ค่าของเงินตราสกุลต่าง ๆ เพิ่มขึ้น
 ขึ้นมาก เช่น ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึงปลายเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ค่าของเงินมาร์ค-

เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐.๐ ฟรังก์สวิสเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๑.๖ และเยนญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๔.๓ การที่ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีการเคลื่อนไหวอย่างรุนแรงเช่นนี้ ก่อให้เกิดผลเสียต่อ เศรษฐกิจของประเทศที่เกี่ยวข้องโดยส่วนรวม โดยเฉพาะในด้านการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนและการจ้างงาน

การใช้อัตราแลกเปลี่ยนโดยเทียบค่าเงินบาทกับค่ารวมของกลุ่มเงินตราที่สำคัญ (Basket of Currencies)

การที่ค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ไม่มีเสถียรภาพและลดลงเรื่อยมา ได้เป็นผลทำให้ค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางลดลง และขาดเสถียรภาพด้วย เพราะค่าเงินบาทของไทยได้ ไว้กับค่าดอลลาร์สหรัฐฯ โดยกำหนดอัตราค่าเสมอภาคที่แน่นอน ในช่วง ๗ ปีที่ผ่านมา

(พ.ศ. ๒๔๑๔ - ๒๔๒๑) การลดลงของค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ค่าของเงินบาทลดลงตามไปด้วยถึงประมาณร้อยละ ๒๕ ดังนั้น เพื่อให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการดำเนินนโยบายเกี่ยวกับเงินบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทย ค่าของเงินบาทจึงไม่ควรผูกพันอยู่กับค่าของเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่ง โดยเฉพาะจะต้องเคลื่อนไหวตามเงินตราสกุลดังกล่าว เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๒๑ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ประกาศเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากการกำหนดค่าเสมอภาคของเงินบาท โดยเทียบกับทองคำและดอลลาร์สหรัฐฯ มาใช้วิธีเทียบค่าเงินบาทกับค่ารวมของกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ จำนวนหนึ่ง (Basket of Currencies) โดยคัดเลือกเงินตราและให้น้ำหนักตามความสำคัญในการค้าและการชำระเงินกับประเทศไทย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติ ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนยังคงกำหนดอัตราซื้อและขายดอลลาร์สหรัฐฯ ไว้ในระดับ ๒๐.๓๗๕ และ ๒๐.๔๒๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์ ตามลำดับ

อนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สอง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นต้นไป ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ ๒ ประเทศไทยจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายบางฉบับให้สอดคล้องกันคือ

(๑) พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก พ.ศ. ๒๔๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

(๒) พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑

(๓) พระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติการบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔

หลักการสำคัญที่แก้ไขตั้งปรากฏในพระราชกำหนด ๓ ฉบับ ที่ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ สรุปได้ดังนี้

๑. อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาท

ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สอง ค่าเสมอภาคซึ่งประเทศต่าง ๆ ใซ้อยู่จะถูกยกเลิกไป และสมาชิกสามารถเลือกใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงิน (Exchange Arrangements) ใด ๆ ก็ได้ เช่น การผูกค่างับเงินสกุลใดสกุลหนึ่ง หรือการผูกค่างับเงินกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสิทธิพิเศษถอนเงิน หรือการไม่กำหนดค่าของเงินตราเทียบกับหน่วยเทียบค่าใด ๆ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า การลอยตัว ในการนี้สมาชิกจะต้องแจ้งให้กองทุนการเงินทราบวิธีการที่ตนเลือกภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ข้อตกลงฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนี้มีผลบังคับ

“หน่วยการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย,
“การแก้ไขข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ.” วารสารเศรษฐกิจราย-
เดือน (มีนาคม ๒๕๒๑) : ๑๔๐ - ๑๔๒.

และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนระบบค่าเสมอภาคนั้นจะนำมาใช้ใหม่ก็ต่อเมื่อกองทุนการเงินฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากร้อยละ ๘๕ และค่าเสมอภาคที่นำมาใช้ในอนาคตนั้น กองทุนการเงินจะให้สมาชิกกำหนด เป็นสิทธิพิเศษถอนเงิน หรือหน่วยเทียบรวมอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องไม่ใช่ทองคำหรือเงินตราสกุลหนึ่งสกุลใด สำหรับขอบเขตการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่บัญญัติไว้ให้สมาชิกถือปฏิบัติในระบบค่าเสมอภาคดังกล่าวนี้ ได้กำหนดไว้ร้อยละ ± ๒.๒๕ แต่กองทุนฯ ยังมีอำนาจแก้ไขสัดส่วนนี้ได้ดำเนินการคว

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อตกลงดังกล่าว ประเทศไทยจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนให้สอดคล้องกันด้วย คือ ในมาตรา ๘ ได้ขยายคำจำกัดความของ "ค่าเสมอภาค" ของบาท ให้รวมถึงค่าของบาทที่ประเทศไทยกำหนดขึ้นใช้ ทั้งในกรณีที่กองทุนการเงินมีมติให้นำระบบค่าเสมอภาคมาใช้โดยทั่วไป และกรณีที่กองทุนการเงินยังมิได้มีมติให้นำระบบค่าเสมอภาคมาใช้โดยทั่วไป แต่ประเทศไทย เลือกที่จะกำหนดค่าของเงินบาทโดยเทียบกับหน่วยเทียบรวมใดอย่างหนึ่ง หน่วยเทียบดังกล่าวนี้รวมถึงสิทธิพิเศษถอนเงิน เงินตราสกุลใดสกุลหนึ่ง หรือเงินตราหลายสกุล นอกจากนี้เพื่อให้มีความยืดหยุ่นยิ่งขึ้น ยังได้เปิดโอกาสให้ประเทศไทยใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินวิธีอื่นที่ไม่ขัดกับข้อตกลงฯ เช่น ไม่กำหนดค่าของบาทเทียบกับหน่วยเทียบใด ๆ หรือที่เรียกว่า การลอยตัว และในกรณีมีค่าเสมอภาคอยู่แล้ว ก็ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจะปรับใช้ค่าเสมอภาคดังกล่าว เป็นการชั่วคราวได้เป็นเวลาไม่เกิน ๔๐ วัน ทั้งนี้ เพื่อให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของข้อตกลงฉบับแก้ไข และเนื่องจากกองทุนการเงินฯ จะมีความยืดหยุ่นยิ่งขึ้นในการกำหนดขอบเขตการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งสมาชิกจะต้องถือปฏิบัติ จึงได้แก้ไขมาตรา ๒๕ ซึ่งให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะกำหนดอัตราสูงสุดและต่ำสุด ที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องถือปฏิบัติ โดยไม่ระงับขอบเขตการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนไว้ตายตัวเพื่อให้สอดคล้องกันด้วย

๒. การตีราคาทองคำ

เนื่องจากจะมีการเลิกใช้ราคาทองคำทางการและค่าเสมอภาค ดังนั้น การตีราคาสินทรัพย์ในทุนสำรองเงินตรา (พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ มาตรา ๓๑) จึงได้แก้ไขให้สอดคล้องกัน โดยการให้ใช้ราคาทองคำในตลาด และอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดแทนราคาทางการและค่าเสมอภาคตามลำดับ

๓. ส่วนสำรองในกองทุนการเงิน

เนื่องจากกองทุนการเงินฯ มีสิทธิเรียกให้ประเทศไทยรับเงินบาทที่ประเทศไทยได้ชำระเป็นค่าบำรุง และอยู่ในมือกองทุนการเงินฯ ให้ประเทศอื่นถอนไปใช้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีสิทธิโดยอัตโนมัติที่จะใช้ทรัพยากรของกองทุนการเงินฯ ซึ่งเรียกว่าส่วนสำรองเกิดขึ้น จึงต้องให้อำนาจที่จะส่งใบสำคัญ ซึ่งออกตามจำนวนสิทธิ์นี้ เข้าทุนสำรองเงินตราได้ในมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑

๔. ค่าของสิทธิพิเศษถอนเงิน

โดยที่ต่อไปสิทธิพิเศษถอนเงินจะไม่มีค่าเทียบกับทองคำ จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับที่กองทุนการเงินถือปฏิบัติ คือพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ มาตรา ๓๑ และพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติการบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๗

จากการที่อัตราแลกเปลี่ยนยกเลิกการกำหนดค่าเสมอภาคของเงินบาท โดยเทียบกับทองคำและเงินดอลลาร์สหรัฐฯ มาใช้วิธีเทียบเท่ากับค่ารวมของกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ ~~และเงินเยน~~ (Basket of Currencies) ทำให้ค่าของเงินบาทดีขึ้นจากตัวอย่าง^๑

^๑ เอกสารพิเศษจากหน่วยการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย, ๖ มีนาคม ๒๕๒๑.

ระบบอัตราแลกเปลี่ยน

๑. เดิม

ก. ค่าเสมอภาค

๑ บาท = ทองคำ ๐.๐๓๖๘๓๓๑ กรัม หรือ

\$1 = ๒๐ บาท

ข. ขอบเขตการเคลื่อนไหว

สูงสุด \$1 = ๒๐.๔๕

ต่ำสุด \$1 = ๑๙.๕๕

๒. ใหม่

ก. ไม่มีค่าเสมอภาคกับทองคำ

ข. ค่าของเงินบาทโยงกับค่ารวมของกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ

ค. ตัวอย่าง

กลุ่มเงินตราสำคัญประกอบด้วย

\$ ๐.๐๓ หน่วย

DM ๐.๐๒ หน่วย

¥ ๒.๕๐ หน่วย

I. เดิม

อัตราแลกเปลี่ยน ค่าของเงินในกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ

เดิมต่อดอลลาร์

เป็น \$

สหรัฐอเมริกา

๑

๐.๐๓

เยอรมันตะวันตก

๒

๐.๐๑

ญี่ปุ่น

๒๕๐

๐.๐๑

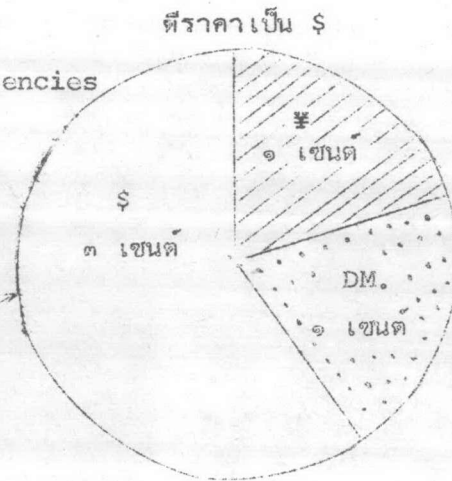
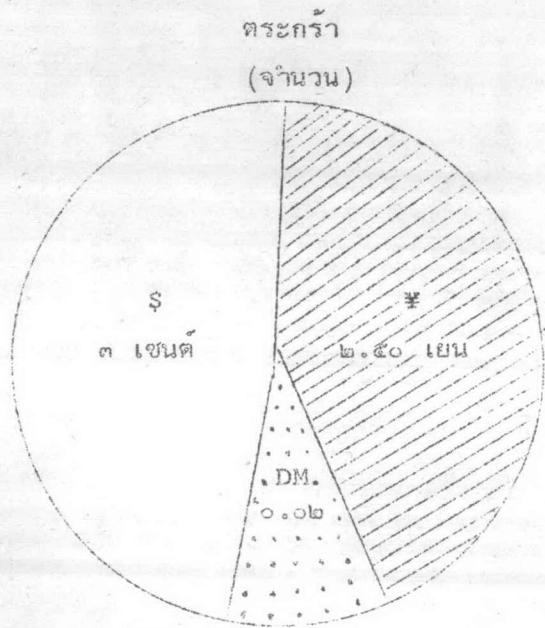
๐.๐๔

II. ใหม่	อัตราแลกเปลี่ยน ค่าของเงินในกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ	
	<u>ใหม่</u> ต่อดอลลาร์	เป็น \$
สหรัฐอเมริกา	๑	๐.๐๓
เยอรมันตะวันตก	๑.๘๐	๐.๐๑๑๑๑
ญี่ปุ่น	๒๕๐	<u>๐.๐๑</u>
		๐.๐๕๑๑๑

ค่าของกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ เพิ่มขึ้น ๐.๐๐๑๑ ดอลลาร์ หรือ = ๒.๒๒%
 เพราะฉะนั้นค่าเงินบาทเพิ่มจาก ๒๐ บาท/ดอลลาร์ เป็น ๑๔.๕๗ บาท/ดอลลาร์

รูปที่ ๔

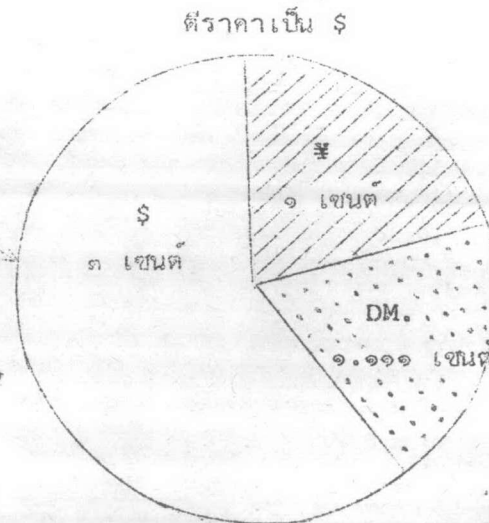
แผนภาพระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบ Basket of Currencies

๕ เซนต์ = ๑ บาท
หรือ ๒๐ บาท/ดอลลาร์

$2 DM. / \$$
 $250 ¥ / \$$

$1.80 DM. / \$$
 $150 ¥ / \$$

๕.๑๑๑ เซนต์ = ๑ บาท
หรือ ๑๔.๕๗/ดอลลาร์

การใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบใหม่ดังกล่าวได้ช่วยปูพื้นฐานที่จะให้อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทมีความยืดหยุ่นมากกว่าที่เคยเป็นมาแต่ก่อน ผลจากการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวทำให้อณาการแห่งประเทศไทยสามารถปรับค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ให้สูงขึ้นดอลลาร์สหรัฐฯ ละ ๒๐ สตางค์ ซึ่งเท่ากับว่าเงินบาทเพิ่มค่าประมาณร้อยละ ๑ โดยทางการได้ประกาศปรับอัตราซื้อขายดอลลาร์สหรัฐฯ กับธนาคารพาณิชย์ของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็น ๒๐.๑๙๕/๒๐.๒๒๕ บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เทียบกับอัตราเดิมซึ่งเท่ากับ ๒๐.๓๙๕/๒๐.๔๒๕ บาท ทำให้อัตราซื้อขายดอลลาร์สหรัฐฯ ของธนาคารพาณิชย์ลดลงเป็น ๒๐.๑๐/๒๐.๒๕ บาท จาก ๒๐.๓๐/๒๐.๔๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ในวันเสาร์ที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๒๑ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๒๑ เป็นต้นไป ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาค่าของเงินบาท มิให้ตกต่ำตามค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จนเกินไป อันจะก่อผลกระทบต่อกระเทือนถึงต้นทุนการผลิตและราคาสินค้าภายในประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการกำหนดค่าเงินบาท ซึ่งทางการได้เริ่มใช้ปฏิบัติมาตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม

อย่างไรก็ตามก็แม้ว่าจะใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบใหม่ ซึ่งให้ผลดีกว่าแบบเดิมแล้ว แต่ก็เป็นที่คาดหมายว่าในอนาคตข้างหน้าระบบเศรษฐกิจและการเงินของโลกจะยังไม่กลับคืนสู่เสถียรภาพ ผลกระทบกระเทือนที่เกิดขึ้นต่อประเทศไทยทางการค้าและการชำระเงินระหว่างประเทศ จึงคาดว่าจะยังมีอยู่ต่อไปอีก ความจำเป็นต้องปรับอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทอีกในอนาคตจึงหลีกเลี่ยงได้ยาก ในระยะเวลา ๕ - ๖ ปีที่ผ่านมา วงการเงินระหว่างประเทศได้ยอมรับกันว่า การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนที่ยืดหยุ่นเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศสามารถปรับตัวได้อย่างสอดคล้องและทันกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นด้วย ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยซึ่งได้เริ่มต้นใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบใหม่ซึ่งยืดหยุ่นมากขึ้น และจำเป็นต้องเลือกหาวิธีการต่อไปอีก เพื่อนำมาใช้ปรับอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทให้สอดคล้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุด

การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน (Daily Exchange Rate Fixing)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ใช้เวลาปรึกษาหารือในระหว่างเจ้าหน้าที่ของธนาคารกลางเอง และกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาผลดีและผลเสียของวิธีการต่าง ๆ ในที่สุดก็ได้ตัดสินใจเลือกใช้วิธี "การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน" (Daily Exchange Rate Fixing) หรือเรียกกันทั่วไปว่า "การทำ daily fixing" ธนาคารแห่งประเทศไทยได้แบบมาจากประเทศเดนมาร์ก และมีหลายประเทศที่ใช้วิธีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนแบบนี้ เช่น ศรีลังกา ไต้หวัน และฝรั่งเศส วิธีนี้เป็น การกำหนดค่าของเงินตราที่อยู่ในประเภท "การลอยตัวแบบควบคุม" (Managed Float) แต่เป็น Managed Float ที่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิดจากธนาคารกลางผ่านทางทุน-รักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน วิธีการนี้เหมาะสมสำหรับประเทศที่ยังไม่มีตลาดเงินตราต่างประเทศ หรือตลาดเงินตราต่างประเทศยังไม่ได้พัฒนาเต็มที่เป็นอย่างมาก

เมื่อเลือกวิธีการกำหนดค่าของเงินบาทที่เหมาะสมได้แล้ว ก็มีการร่างระเบียบ การเพื่อการควบคุมวิธีการนี้ ในครั้งแรกธนาคารแห่งประเทศไทยต้องการจะให้มีการ กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินตราสกุลสำคัญ ๆ เช่น ดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์สเตอร์ลิง มาร์คเยอรมัน และเยนญี่ปุ่น ทุก ๆ วัน แต่เมื่อพิจารณาอย่างดีแล้วคิดว่าจะก่อความยุ่งยาก เพราะธนาคารพาณิชย์ยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการกำหนดอัตรา-แลกเปลี่ยนประจำวัน จึงให้มีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกวัน เฉพาะระหว่าง เงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เท่านั้น การซื้อขายในระหว่างการทำ daily fixing ก็ให้ทำได้เฉพาะซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับ เงินตราที่สำคัญอีก ๖ สกุล คือ ปอนด์สเตอร์ลิง มาร์ค เยน ฮองกงดอลลาร์ มาเลเซียดอลลาร์ และสิงคโปร์ดอลลาร์ หาได้จากการทำ crossing^๑ สำหรับปอนด์-สเตอร์ลิง มาร์ค และเยน การทำ crossing ใช้อัตราปิดตลาดที่นิวยอร์ก ส่วน ฮ่องกงดอลลาร์ มาเลเซียดอลลาร์ และสิงคโปร์ดอลลาร์ ใช้อัตราปิดตลาดฮ่องกง

^๑ดูจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงิน ๖ สกุลนี้กับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งจะมีข้อมูล อยู่ทุกวันในเวลาเช้าจาก Telex

กัวลาลัมเปอร์ และสิงคโปร์ ตามลำดับ อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการทำ crossing ใช้อัตราที่รายงานโดยรอยเตอร์

วิธีการทำ daily fixing

การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันที่นำมาใช้ในประเทศไทยได้พยายามยึดถือหลักการปฏิบัติที่มีอยู่แล้วในตลาดเงินตราต่างประเทศในประเทศไทยมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและเกิดผลกระทบกระเทือนต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยเรียบร้อย ทุนรักษาระดับฯ ได้จัดการประชุมหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์และสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศไทยทุกธนาคารหลายครั้งเพื่อร่วมกันพิจารณาหลักการ และระเบียบว่าด้วยการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้น หลักการสำคัญของระบบการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน เป็นดังนี้

๑. ทุนรักษาระดับได้ยกเลิกการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ ตามอัตราที่ประกาศกำหนดไว้ตายตัว และโดยไม่จำกัดจำนวนชั้นสูงดังที่ได้เคยปฏิบัติมา ซึ่งจะทำให้การกำหนดอัตราซื้อขายเงินตราต่างประเทศระหว่างธนาคารพาณิชย์ด้วยกันเอง และระหว่างธนาคารพาณิชย์กับลูกค้า ไม่สามารถกระทำได้ โดยโยงกับอัตราแลกเปลี่ยนของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนได้อีกต่อไป

๒. ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนฯ และธนาคารพาณิชย์จะร่วมกันกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่จะนำมาใช้ในธุรกิจประจำวัน อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดจะเป็นอัตราที่ทำให้เกิดความสมดุลย์ระหว่างอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารพาณิชย์นำมาซื้อขายกันในขณะนั้น

๓. การเริ่มทำ daily fixing จะเริ่ม ณ เวลา ๘.๐๐ น. ของวันเปิดทำการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารทั้งธนาคารไทยและธนาคารต่างประเทศจะส่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเต็มในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ของธนาคารไปร่วมทำการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาสุรวงศ์ ร่วมกับผู้แทนจากทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานการทำ daily fixing ธนาคารทุกธนาคารมีสิทธิส่งผู้สังเกตการณ์เข้าไปดูการทำ fixing ได้อีก ๑ คน ผู้แทนและผู้สังเกตการณ์จากธนาคารพาณิชย์จะต้อง เป็นผู้ที่ธนาคารพาณิชย์นั้นได้แจ้งรายชื่อไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย และในระหว่างการทำ fixing ผู้แทนของธนาคารใด จะคุยกับผู้สังเกตการณ์จากธนาคารนั้น หรือติดต่อกับบุคคลภายนอกไม่ได้ ในระหว่างการทำ fixing ผู้แทนจากธนาคารใดที่มาช้ากว่ากำหนดเวลาเริ่มต้นจะหมดสิทธิ์เข้าร่วม กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในวันนั้น

เมื่อเริ่มการทำ fixing ประธานจะขอให้ผู้เข้าร่วมในการทำ fixing รวมทั้งตัวแทนจากทุนรักษาระดับฯ ที่มีความประสงค์จะขาย เงินดอลลาร์สหรัฐฯ แจ็งอัตราขายของตนก่อน หลังจากนั้นประธานจะเลือกเอาอัตราขายต่ำสุด แล้วขอให้ผู้ต้องการซื้อ ดอลลาร์สหรัฐฯ ในอัตรานี้แจ้งจำนวนที่ตนต้องการซื้อ เมื่อทราบจำนวนแล้วจึงขอให้ผู้- ต้องการขายดอลลาร์สหรัฐฯ เปิดเผยปริมาณที่ต้องการขาย ในตอนนี้ธนาคารอื่น ๆ นอกจากธนาคารที่แสดงความประสงค์จะซื้อจะ เสนอขายในอัตราที่กำลังใช้อยู่ในขณะนั้น ด้วยก็ได้ หลังจากนั้นประธานจะเป็นผู้รวบรวมปริมาณที่เสนอซื้อและเสนอขาย เพื่อ พิจารณาว่ามีความสมดุลกันหรือไม่ ประธานจะพิจารณาด้วยว่าทุนรักษาระดับฯ จะ เข้าไปซื้อหรือขายในระดับอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวหรือไม่ หากปรากฏว่าปริมาณซื้อและ ปริมาณขายมีความสมดุลพอดี อัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวถือว่าเป็นอัตราแลกเปลี่ยนที่ กำหนดและใช้ซื้อขายกันในวันนั้น อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ธนาคารพาณิชย์ซื้อขายกันในระหว่างการทำ fixing เรียกว่าอัตรากลาง (Central Rate)

ในกรณีที่ปริมาณที่ เสนอซื้อมีมากกว่าปริมาณที่ เสนอขายหรือปริมาณที่ เสนอขาย มากกว่าปริมาณที่ เสนอซื้อที่ระดับอัตราแลกเปลี่ยนใด อัตราแลกเปลี่ยนนั้นไม่ถือว่าเป็น

อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนด และจะไม่มีการซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในอัตรานั้น ในกรณีนี้ประธานจะขอให้เริ่มรอบใหม่

ในกรณีที่ปริมาณที่เสนอซื้อมากกว่าปริมาณที่เสนอขาย ธนาคารผู้มีความประสงค์จะขายดอลลาร์สหรัฐฯ ต้องเสนออัตราขายใหม่ ซึ่งต้อง เป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราต่ำสุดในรอบก่อน ในกรณีที่ปริมาณที่เสนอซื้อน้อยกว่า ปริมาณที่เสนอขาย การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในรอบต่อไป จะกระทำในอัตราแลกเปลี่ยนที่ต่ำลง กระบวนการที่อธิบายมาแล้วนี้ จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกระทั่งได้อัตราแลกเปลี่ยนที่ทำให้ปริมาณดอลลาร์สหรัฐฯ ที่เสนอซื้อและเสนอขายสมดุลกันพอดี หรือได้อัตราแลกเปลี่ยนที่ทุนรักษาระดับฯ เห็นว่าเหมาะสมและเข้าไปซื้อหรือเข้าไปขายจนทำให้ปริมาณซื้อกับปริมาณขายเท่ากัน

เมื่อพิจารณาจากวิธีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันทีกล่าวนมา จะเห็นว่า การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนแบบนี้แตกต่างกับวิธีการเดิมในจุดที่สำคัญ ๒ ประการคือ

๑. การทำ daily fixing นั้น ไม่เหมือนกับการกำหนดค่าเสมอภาคของเงินบาทเทียบกับทองคำและดอลลาร์สหรัฐฯ ที่กำหนดครั้ง เดียวแล้วใช้อัตรานี้ตลอดไป จะมีการเปลี่ยนแปลงก็ต่อเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นมากจนยากต่อการแก้ไข เช่น เงินดอลลาร์สหรัฐฯ มีค่าลดลงอย่างมากทำให้ค่าของเงินบาทลดลงไปด้วย

๒. การทำ daily fixing ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผ่านทางทุนรักษาระดับฯ จะนำเอาภาวะของความต้องการซื้อและความต้องการขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในตลาดที่ได้จากเสนอซื้อและเสนอขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ของธนาคารพาณิชย์ ในระหว่างการทำ fixing เข้ามาพิจารณาด้วย แต่อำนาจในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนขั้นสุดท้าย ก็ยังอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ดี

ผลของระบบการใช้การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันต่อตลาดเงินตราต่างประเทศ
ของประเทศไทย

๑. การใช้ daily fixing ไม่ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน จนมีผลกระทบกระเทือนประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการชำระเงินกับต่างประเทศ เพราะธนาคารแห่งประเทศไทยยังคงยึดมั่นในนโยบายที่จะพยายามให้ค่าของเงินบาท และภาวะในตลาดเงินตรา มีเสถียรภาพมากที่สุดเท่าที่สามารถจะกระทำได้ดังที่ได้ยึดถือเป็นนโยบายสำคัญมาตลอด แต่การใช้ระบบใหม่นี้กลับจะก่อให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพราะการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนจะสามารถกระทำได้โดยคำนึงถึงทั้งภาวะตลาดเงินตราต่างประเทศในแต่ละขณะ และแนวนโยบายเศรษฐกิจของทางการ ทั้งยังสามารถทำให้การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเป็นไปอย่างมีเสถียรภาพไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก และรวดเร็วโดยกระทันหันของอัตราแลกเปลี่ยนดังเช่นในระบบอื่นที่เคยมีมา ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อการค้าและการชำระเงินกับต่างประเทศเป็นอย่างมาก

๒. เงินตราต่างประเทศที่ทุนรักษาระดับฯ อาจนำมาใช้ได้ในขณะที่มีจำนวนมากพอที่จะรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนและชักจูงให้อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดเปลี่ยนแปลงไปตามแนวทางที่ทุนรักษาระดับฯ จะกำหนดได้ตลอดเวลา การที่ทุนรักษาระดับฯ เข้าไปร่วมกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในแต่ละวันโดยยึดถือนโยบายที่จะรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนจะทำให้การแก่งกำไรโดยธนาคารพาณิชย์ และการเอา-ริตเอาเปรียบในระหว่างธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน ด้วยการพยายามหาทางกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในระดับสูงหรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เป็นสิ่งกระทำได้ยาก และยังเป็นที่ยากได้ว่าธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปคงไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ของตนแก่งกำไรในเรื่องนี้ เพราะจะมีผลกระทบกระเทือนฐานะธนาคารของตน นอกจากนั้นทุนรักษาระดับฯ ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะคาดคะเนพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ได้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการแก่งกำไร และเตรียมหา-

มาตรการแก้ไข การใช้ระบบ daily fixing จะทำให้ฐานะและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน และการซื้อขายเงินตราต่างประเทศมีความเสมอภาคกันมากขึ้น

๓. การใช้ระบบ daily fixing จะมีผลช่วยพัฒนาตลาดเงินตราต่างประเทศให้มั่นคงขึ้น เพราะธนาคารพาณิชย์จะมีความตื่นตัวและให้ความเอาใจใส่กับธุรกิจและฐานะเงินตราต่างประเทศของตนมากกว่าแต่ก่อน และต้องหาทางปรับปรุงประสิทธิภาพของการทำงานด้วยเงินตราต่างประเทศของตนให้สูงขึ้น โดยเฉพาะในแง่ระบบงานและการจัดหาพนักงานที่มีความสามารถสูง มิฉะนั้นจะไม่สามารถติดตามความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในตลาดเงินตราต่างประเทศได้ทัน

๔. การยกเลิกค่าเดมอภาคของเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ระบบการค้าและการชำระเงินของประเทศไทยพึ่งพาเงินดอลลาร์สหรัฐฯ น้อยลง ประชาชนจะให้ความสนใจในเงินสกุลอื่นเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้ส่งออกคงพยายามหาทางขอรับค่าชำระสินค้าออกของตนด้วยเงินสกุลอื่นที่มีความมั่นคงมากขึ้น อันจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน

๕. การที่อัตราแลกเปลี่ยนมีความยืดหยุ่นมากขึ้นจะทำให้ประชาชนให้ความสนใจใ้ต่ออัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตมากขึ้น และหาทางป้องกันผลกระทบกระเทือนอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนมากกว่าแต่ก่อน ด้วยเหตุนี้จึงคาดได้ว่าตลาดเงินตราต่างประเทศจะเจริญขึ้นมากในอนาคต

การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันนับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้เป็นไปอย่างเรียบร้อย การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนในระหว่างวันต่อวันเป็นไปอย่างมีเสถียรภาพ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อตลาดเงินตราต่างประเทศแต่อย่างใด จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่าอำนาจสูงสุดในการที่จะกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ควรจะเป็นเท่าไรในแต่ละวันขึ้นอยู่กับทุนรักษาระดับฯ เพราะฉะนั้นถ้าทุนรักษาระดับฯ มีความเห็นว่าอัตราแลกเปลี่ยนอัตราใดอัตราหนึ่ง

เหมาะสม สมควรที่จะใช้ซื้อขายไปได้หลาย ๆ วัน ก็จะเข้าไปซื้อขายในระหว่างการทำ fixing เพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนนั้น เป็นอัตราที่กำหนด อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ซื้อขายกัน ในแต่ละวันก็จะไม่เปลี่ยนแปลง ภายในระยะเวลา ๒ เดือนของการทำ daily fixing อัตราแลกเปลี่ยนระหว่าง เงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ได้จากการทำ fixing เปลี่ยนแปลงน้อยมาก และคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงอยู่หลายวัน แนวโน้มของค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงเล็กน้อย (ร้อยละ ๐.๑๒ ในระหว่างวันที่ ๑ ถึง ๒๒ พฤศจิกายน) แต่เมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ ปรากฏว่าเงินบาทมีค่าเพิ่มขึ้นมากในช่วงระยะเวลาเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อเทียบกับมาร์คเยอรมันเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๗๔ เทียบกับปอนด์สเตอร์ลิงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๓๒ และเทียบกับเยนญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๒ แนวโน้มดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดีเพราะจะทำให้ประชาชนหันไปใช้เงินสกุลอื่น ๆ นอกจากดอลลาร์สหรัฐฯ ในการชำระเงินระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะเพื่อชำระค่าสินค้าเข้า ซึ่งจะทำให้การใช้ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นหลักในการชำระเงินกับต่างประเทศลดน้อยลงตามลำดับ

ตารางที่ ๕.๑

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์สเตอร์ลิง มาร์คเยอรมัน และ เยนญี่ปุ่น
เฉลี่ย ๓ เดือนและเฉลี่ยทั้งปีของธนาคารพาณิชย์ในตลาดกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๐

(บาท : ๑ หน่วยเงินตราต่างประเทศ)

ระยะเวลา	ดอลลาร์สหรัฐฯ		ปอนด์สเตอร์ลิง		มาร์คเยอรมัน		เยนญี่ปุ่น	
	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย
๒๕๑๗								
มีนาคม	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๗.๓๐	๔๗.๘๖	๗.๗๑	๗.๘๐	๐.๐๗๐๕	๐.๐๗๓๐
มิถุนายน	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๘.๕๐	๔๘.๘๓	๘.๐๒	๘.๑๑	๐.๐๗๐๘	๐.๐๗๓๔
กันยายน	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๖.๘๘	๔๗.๓๕	๗.๖๑	๗.๖๙	๐.๐๖๖๔	๐.๐๖๙๐
ธันวาคม	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๑.๑๑	๔๗.๖๓	๘.๒๖	๘.๓๕	๐.๐๖๖๒	๐.๐๖๘๕
เฉลี่ยทั้งปี	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๗.๗๖	๔๗.๘๘	๗.๘๔	๗.๙๒	๐.๐๖๘๕	๐.๐๗๑๐
๒๕๑๘								
มีนาคม	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๘.๓๔	๔๘.๙๒	๘.๖๖	๐.๗๖	๐.๐๖๗๖	๐.๐๗๐๔
มิถุนายน	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๗.๑๐	๔๗.๖๒	๘.๖๐	๘.๗๐	๐.๐๖๗๖	๐.๐๗๐๕
กันยายน	๒๐.๒๕	๒๐.๕๕	๔๓.๑๒	๔๓.๖๑	๗.๘๓	๗.๙๒	๐.๐๖๖๓	๐.๐๖๘๒
ธันวาคม	๒๐.๒๗	๒๐.๕๕	๔๑.๕๐	๔๑.๘๑	๗.๘๐	๗.๘๘	๐.๐๖๕๗	๐.๐๖๘๒
เฉลี่ยทั้งปี	๒๐.๒๖	๒๐.๕๕	๔๕.๐๐	๔๕.๕๘	๘.๒๕	๘.๓๕	๐.๐๖๖๘	๐.๐๖๘๖

ตารางที่ ๕.๑ (ต่อ)

ระยะเวลา	คอลลาริสหรรฐา		ปอนคัสเทอร์ลิง		มาร์คเยอรมัน		เบนญี่ปุ่น	
	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย
๒๕๑๙								
มีนาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๙.๕๑	๓๙.๘๘	๗.๙๓	๗.๙๙	๐.๐๖๖๗	๐.๐๖๘๖
มิถุนายน	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๕.๗๘	๓๖.๑๑	๗.๘๗	๗.๙๔	๐.๐๖๗๑	๐.๐๖๘๘
กันยายน	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๕.๑๘	๓๕.๕๑	๘.๑๓	๘.๒๐	๐.๐๗๐๔	๐.๐๗๒๐
ธันวาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๔.๐๑	๓๔.๓๔	๘.๕๑	๘.๕๘	๐.๐๖๗๖	๐.๐๖๙๓
เฉลี่ยทั้งปี	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๖.๑๒	๓๖.๔๖	๘.๑๑	๘.๑๘	๐.๐๖๘๐	๐.๐๖๙๘
๒๕๒๐								
มีนาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๔.๘๖	๓๕.๑๘	๘.๕๙	๘.๕๕	๐.๐๗๑๕	๐.๐๗๓๕
มิถุนายน	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๔.๙๐	๓๕.๑๗	๘.๖๒	๘.๖๙	๐.๐๗๓๑	๐.๐๗๕๕
กันยายน	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๔.๓๘	๓๕.๖๕	๘.๗๓	๘.๘๐	๐.๐๗๔๙	๐.๐๗๗๒
ธันวาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๗.๕๙	๓๗.๙๖	๙.๔๔	๙.๕๒	๐.๐๘๓๒	๐.๐๘๕๕
เฉลี่ยทั้งปี	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๕.๖๘	๓๕.๙๘	๘.๘๖	๘.๘๙	๐.๐๗๕๗	๐.๐๗๗๙

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๕.๒

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์สเตอร์ลิง มาร์คเยอรมัน เยนญี่ปุ่น ดอลลาร์ฮ่องกง ดอลลาร์มาเลเซีย และดอลลาร์สิงคโปร์
เฉลี่ยทั้งเดือนและเฉลี่ยทั้งปีของธนาคารพาณิชย์ในตลาดกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๒๑

(บาท : ๑ หน่วยเงินตราต่างประเทศ)

ระยะเวลา	ดอลลาร์สหรัฐฯ		ปอนด์สเตอร์ลิง		มาร์คเยอรมัน		เยนญี่ปุ่น		ดอลลาร์ฮ่องกง		ดอลลาร์มาเลเซีย		ดอลลาร์สิงคโปร์	
	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย
มกราคม	๒๐.๓๐	๒๐.๓๘๔๕	๓๙.๑๔	๓๙.๖๕	๙.๕๐	๙.๖๗	๐.๐๘๓๑	๐.๐๘๕๖	๔.๓๘	๔.๔๖	๘.๕๕	๘.๖๘	๘.๖๕	๘.๘๐
กุมภาพันธ์	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๙.๓๗๕	๓๙.๗๕	๙.๗๖	๙.๘๔	๐.๐๘๓๔	๐.๐๘๕๘	๔.๓๘	๔.๔๕	๘.๕๗	๘.๗๑	๘.๖๙	๘.๘๕
มีนาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๘.๗๑	๓๙.๐๗	๙.๙๘	๑๐.๐๗	๐.๐๘๖๕	๐.๐๘๘๘	๔.๓๘	๔.๔๕	๘.๕๘	๘.๗๒	๘.๗๕	๘.๘๙
เมษายน	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๗.๕๑	๓๗.๘๗	๙.๙๔	๑๐.๐๓	๐.๐๘๐๕	๐.๐๘๓๐	๔.๓๗	๔.๔๔	๘.๕๑	๘.๖๔	๘.๗๐	๘.๘๔
พฤษภาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๖.๘๘	๓๗.๒๐	๙.๖๓	๙.๗๑	๐.๐๘๘๗	๐.๐๙๑๒	๔.๓๕	๔.๔๒	๘.๕๒	๘.๕๖	๘.๖๕	๘.๗๙
มิถุนายน	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๗.๒๕	๓๗.๕๙	๙.๗๕	๙.๘๒	๐.๐๘๓๕	๐.๐๘๕๘	๔.๓๕	๔.๔๑	๘.๕๘	๘.๖๒	๘.๖๙	๘.๘๓
กรกฎาคม	๒๐.๓๐	๒๐.๔๕	๓๘.๓๕	๓๘.๗๑	๙.๘๘	๙.๙๖	๐.๑๐๐๓	๐.๑๐๒๙	๔.๓๕	๔.๔๒	๘.๕๘	๘.๗๒	๘.๗๘	๘.๙๓
สิงหาคม	๒๐.๑๔	๒๐.๒๙	๓๙.๐๑	๓๙.๕๒	๑๐.๐๘	๑๐.๑๗	๐.๑๐๖๐	๐.๑๐๘๗	๔.๒๖	๔.๓๔	๘.๗๑	๘.๘๕	๘.๙๑	๙.๐๖
กันยายน	๒๐.๑๐	๒๐.๒๕	๓๙.๓๒	๓๙.๗๐	๑๐.๐๒	๑๐.๒๘	๐.๑๐๕๐	๐.๑๐๗๖	๔.๒๑	๔.๒๙	๘.๗๒	๘.๘๖	๘.๙๑	๙.๐๕
ตุลาคม	๒๐.๑๐	๒๐.๒๕	๔๐.๒๐๕	๔๐.๖๒	๑๐.๘๗	๑๐.๙๖	๐.๑๐๘๒	๐.๑๑๐๙	๔.๒๓	๔.๓๐	๘.๐๖	๘.๒๑	๘.๑๙	๘.๓๕
พฤศจิกายน	๒๐.๑๓๗๔	๒๐.๒๖๗๔	๓๙.๕๖๗๘	๓๙.๘๔๑๑	๑๐.๖๐๙๔	๑๐.๖๘๘๕	๐.๑๐๕๓	๐.๑๐๖๑	๔.๑๘๕	๔.๒๔๘๕	๙.๑๓๙๙	๙.๒๘๔๔	๙.๑๗๒๖	๙.๓๑๘๑
ธันวาคม	๒๐.๘๘	๒๐.๔๑	๔๐.๒๓	๔๐.๕๔	๑๐.๗๗	๑๐.๘๖	๐.๑๐๒๔	๐.๑๐๔๔	๔.๒๑	๔.๒๗	๘.๑๙	๘.๓๔	๘.๒๘	๘.๔๒
เฉลี่ยทั้งปี	๒๐.๒๓๘๑	๒๐.๓๘๔๘	๓๘.๗๙๖๕	๓๙.๑๖๒๕	๑๐.๐๗	๑๐.๑๗	๐.๐๙๖๑๔	๐.๐๙๘๔	๔.๓๐	๔.๓๗	๘.๗๑	๘.๘๕	๘.๘๖	๙.๐๑

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๕.๓

การปรับค่าในกลุ่มลอยตัวร่วมของเงินสกุลต่าง ๆ ในยุโรป

พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๑

พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๑๙ มีนาคม	เยอรมันตะวันตก เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน ได้ร่วมกันลอยค่าเงินของตน โดยแต่ละประเทศเข้าแทรกแซงเพื่อรักษาให้อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ภายในขอบเขตการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๒.๒๕ ยกเว้นไว้แต่ความสัมพันธ์ระหว่าง เงินตราของ เนเธอร์แลนด์กับ เบลเยียมที่ยังได้เคลื่อนไหวอยู่ในขอบเขตการเปลี่ยนแปลงเพียงร้อยละ ๑.๕
- ๒๙ มิถุนายน	เยอรมันตะวันตก เพิ่มค่าเงินมาร์คร้อยละ ๕.๕
- ๑๗ กันยายน	เนเธอร์แลนด์ เพิ่มค่าเงินกิลเดอร์ร้อยละ ๕
- ๑๖ พฤศจิกายน	นอร์เวย์ เพิ่มค่าเงินโครนร้อยละ ๕
พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๑ มกราคม	ฝรั่งเศสถอนตัวออกจากกลุ่มครั้งแรก
พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๑๑ กรกฎาคม	ฝรั่งเศสกลับเข้ากลุ่มลอยตัวร่วม
พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๑๕ มีนาคม	ฝรั่งเศสถอนตัวออกจากกลุ่มครั้งที่สอง และขอบเขตการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราของ เนเธอร์แลนด์กับ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก ได้ขยายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑.๕ เป็นร้อยละ ๒.๒๕
- ๑๘ ตุลาคม	เยอรมันตะวันตก เพิ่มค่าเงินมาร์คร้อยละ ๒ เมื่อเทียบกับกิลเดอร์ เนเธอร์แลนด์ ฟรังก์ เบลเยียม และลักเซมเบิร์ก ร้อยละ ๓ เทียบกับโครนนอร์เวย์ และโครนสวีเดน และร้อยละ ๖ เมื่อเทียบกับโครนเดนมาร์ก
พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๔ เมษายน	สวีเดนลดค่าเงินโครนร้อยละ ๖ ส่วนนอร์เวย์และเดนมาร์ก ได้ลดค่าเงินโครนของตนลงร้อยละ ๓
- ๒๙ สิงหาคม	สวีเดนถอนตัวออกจากกลุ่ม ส่วนนอร์เวย์และเดนมาร์กลดค่าเงินโครนอีกร้อยละ ๕ เทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ ในกลุ่ม
พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๑๐ กุมภาพันธ์	นอร์เวย์ลดเงินโครนร้อยละ ๘
- ๑๖ ตุลาคม	เยอรมันตะวันตก เพิ่มค่าเงินมาร์คร้อยละ ๒ เทียบกับกิลเดอร์ เนเธอร์แลนด์ ฟรังก์ เบลเยียม และร้อยละ ๔ เทียบกับโครนนอร์เวย์และโครนเดนมาร์ก
- ๑๒ ธันวาคม	นอร์เวย์ถอนตัวออกจากกลุ่มลอยตัวร่วม

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๔.๔

อัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลสำคัญเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ เฉลี่ยรายเดือนในตลาดลอนดอน พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๑

(หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ)

ระยะเวลา	ฟรังก์สวิส	มาร์คเยอรมัน	เยนญี่ปุ่น	ปอนด์สเตอร์ลิง ^๑	สิทธิพิเศษถอนเงิน (SDR) ^{๑, ๒}	ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ณ วันสิ้นเดือน ^๓ (๑๘ ธ.ค. ๒๕๑๔ = ๑๐๐)
๒๕๑๔						
มกราคม	๒.๖๐๓๑	๒.๖๐๓๑	๓๐๔.๗๘	๒.๐๒๘๙	๑.๑๗๑๘๓	- ๒.๑๗
กุมภาพันธ์	๒.๕๗๐๘	๒.๕๖๐๙	๓๐๑.๗๒	๒.๐๒๖๒	๑.๑๖๙๕๖	- ๒.๙๐
มีนาคม	๒.๕๖๕๔	๒.๕๖๑๐	๓๐๐.๘๐	๑.๙๔๓๓	๑.๑๕๗๖๘	- ๒.๑๗
เมษายน	๒.๕๒๙๙	๒.๕๓๘๔	๒๙๙.๓๓	๑.๘๔๘๐	๑.๑๕๑๕๖	- ๑.๘๖
พฤษภาคม	๒.๔๘๗๑	๒.๕๖๒๐	๒๙๙.๒๐	๑.๘๐๘๖	๑.๑๔๘๑๔	- ๑.๑๔
มิถุนายน	๒.๔๗๐๖	๒.๕๗๗๘	๒๙๒.๖๖	๑.๗๖๔๗	๑.๑๔๓๘๐	- ๒.๐๔
กรกฎาคม	๒.๔๘๔๒	๒.๕๗๔๗	๒๙๔.๗๕	๑.๗๘๖๒	๑.๑๔๕๑๕	- ๒.๑๓
สิงหาคม	๒.๔๗๙๖	๒.๕๒๙๒	๒๙๐.๖๓	๑.๗๘๓๕	๑.๑๔๘๘๘	- ๒.๓๑
กันยายน	๒.๔๗๓๑	๒.๔๙๒๑	๒๘๗.๓๖	๑.๗๒๙๗	๑.๑๕๓๖๖	- ๒.๙๒
ตุลาคม	๒.๔๔๔๗	๒.๔๒๙๑	๒๙๐.๕๕	๑.๖๓๗๗	๑.๑๕๔๗๘	- ๒.๓๔
พฤศจิกายน	๒.๔๔๑๔	๒.๔๑๕๖	๒๙๕.๒๗	๑.๖๓๖๑	๑.๑๕๕๐๖	+ ๐.๓๕
ธันวาคม	๒.๔๔๙๙	๒.๓๖๖๔	๒๙๕.๗๙	๑.๖๗๗๒	๑.๑๕๕๘๙	- ๑.๕๓

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

ระยะเวลา	ฟรังก์สวิส	มาร์คเยอรมัน	เยนญี่ปุ่น	ปอนด์สเตอร์ลิง ^๑	สิทธิพิเศษถอนเงิน (SDR) ^{๑, ๒}	ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ^๓ ณ วันสิ้นเดือน ^๓ (๑๘ ธ.ค. ๒๕๑๔ = ๐)
๒๕๒๐						
มกราคม	๒.๕๕๑๘	๒.๓๕๔๓	๒๔๑.๐๓	๑.๗๑๓๒	๑.๑๕๖๘๕	- ๐.๖๒
กุมภาพันธ์	๒.๕๒๐๖	๒.๔๐๔๑	๒๔๕.๑๒๔	๑.๗๑๐๒	๑.๑๕๕๓๕	- ๐.๖๒
มีนาคม	๒.๕๕๑๑	๒.๓๕๐๕	๒๔๐.๑๕	๑.๗๒๗๓	๑.๑๕๗๕๖	- ๐.๖๑
เมษายน	๒.๕๒๖๓	๒.๓๗๕๘	๒๗๕.๓๓๕	๑.๗๑๕๑๕	๑.๑๖๐๘๗	- ๑.๑๕
พฤษภาคม	๒.๕๑๕๘	๒.๓๕๘๘	๒๗๗.๕๗	๑.๗๑๘๖	๑.๑๖๑๘๒	- ๑.๐๒
มิถุนายน	๒.๕๘๘๖	๒.๓๕๕๒	๒๗๒.๖๕๕	๑.๗๑๕๓	๑.๑๖๒๒๐	- ๑.๕๘
กรกฎาคม	๒.๕๑๕๐	๒.๒๘๕๒	๒๖๕.๘๐๕	๑.๗๒๒๘	๑.๑๗๒๕๒	- ๑.๒๖
สิงหาคม	๒.๕๐๖๕	๒.๓๑๕๘	๒๖๖.๖๑๕	๑.๗๕๐๑	๑.๑๖๖๕๕	- ๐.๕๑
กันยายน	๒.๓๗๖๑	๒.๓๒๕๐	๒๖๖.๘๘	๑.๗๕๓๓	๑.๑๖๑๒๖	- ๑.๐๕
ตุลาคม	๒.๒๗๕๒	๒.๒๒๕๘	๒๕๕.๗๘๕	๑.๗๗๐๘	๑.๑๗๒๕๐	- ๒.๕๕
พฤศจิกายน	๒.๑๕๕๑	๒.๒๕๑๕	๒๕๕.๗๘๕	๑.๘๑๗๖๕	๑.๑๘๒๕๕	- ๒.๕๕
ธันวาคม	๒.๐๗๘๑	๒.๑๕๒๐	๒๕๑.๐๑๕	๑.๘๕๕๓	๑.๒๐๐๕๕	- ๕.๐๕

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

ระยะเวลา	ฟรังก์สวิส	มาร์คเยอรมัน	เยนญี่ปุ่น	ปอนด์สเตอร์ลิง ^๑	สิทธิพิเศษถอนเงิน (SDR) ^{๑, ๒}	ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ณ วันสิ้นเดือน ^๓ (๑๘ ธ.ค. ๒๕๑๔ = ๐)
๒๕๒๑						
มกราคม	๑.๘๘๔๔	๒.๑๑๖๔	๒๔๐.๙๘๘	๑.๙๓๔๑	๑.๒๑๓๖๘	- ๕.๖๕
กุมภาพันธ์	๑.๘๐๔๑	๒.๐๗๔๘	๒๔๐.๐๙๕	๑.๙๕๐๕	๑.๒๑๗๙๖	- ๕.๕๕
มีนาคม	๑.๘๘๘๔	๒.๐๓๓๑	๒๓๑.๘๐	๑.๙๐๘๘	๑.๒๒๕๘๐	- ๖.๕๕
เมษายน	๑.๙๐๑๕	๒.๐๔๑๑	๒๒๑.๖๕	๑.๘๕๑๕	๑.๒๓๖๖๘	- ๕.๑๑
พฤษภาคม	๑.๘๖๖๖	๒.๑๐๖๓	๒๒๖.๑๑๕	๑.๘๑๙๓	๑.๒๑๖๘๘	- ๕.๖๒
มิถุนายน	๑.๘๘๘๖	๒.๐๘๔๑	๒๑๓.๘๘๕	๑.๘๓๖๖	๑.๒๒๕๗๘	- ๗.๒
กรกฎาคม	๑.๘๐๒๖๕	๒.๐๕๔๓	๑๙๙.๖๖๕	๑.๘๙๕๐	๑.๒๕๘๘๐	- ๕.๒
สิงหาคม	๑.๖๖๕๗	๑.๙๕๕๕	๑๘๘.๓๓๕	๑.๙๕๒๐	๑.๒๗๐๕๒	- ๕.๑
กันยายน	๑.๕๗๒๒๕	๑.๙๗๒๕	๑๙๐.๐๘	๑.๙๕๗๒	๑.๒๗๓๖๘	- ๕.๑
ตุลาคม	๑.๕๓๘๐	๑.๘๕๓๐	๑๘๓.๘๘	๒.๐๐๖๒	๑.๓๐๗๓๕	- ๑๓.๒
พฤศจิกายน	๑.๖๗๓๓	๑.๙๐๔๑๕	๑๙๑.๙๕	๑.๙๕๙๒	๑.๒๘๕๕๐	- ๙.๑
ธันวาคม	๑.๖๗๖๖	๑.๘๘๐๗	๑๙๖.๐๕	๑.๙๘๔๑	๑.๒๘๕๒๘	- ๙.๙

^๑ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ

^๒ อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กองทุนระหว่างประเทศกำหนด

^๓ ที่มา - Morgan Guaranty Trust Company

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๕.๕ (ต่อ)

ระยะเวลา	ดอลลาร์สหรัฐ		ปอนด์สเตอร์ลิง		มาร์คเยอรมัน		เยนญี่ปุ่น		ดอลลาร์ฮ่องกง		ดอลลาร์มาเลเซีย		ดอลลาร์สิงคโปร์	
	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย
พฤศจิกายน ๒๗	๒๐.๑๔๗	๒๐.๒๗๕	๓๙.๑๐	๓๙.๓๗๕	๑๐.๔๕๖๒๕	๑๐.๕๓	๐.๑๐๓๓	๐.๑๐๔๑	๔.๑๖๕	๔.๒๒๗๕	๙.๑๑๘๗๕	๙.๒๖๒๕	๙.๐๙๘๗๕	๙.๒๔๑๒๕
๒๘	๒๐.๑๖	๒๐.๒๙	๓๙.๑๙	๓๙.๔๖๕	๑๐.๔๘	๑๐.๕๕๕	๐.๑๐๒๖	๐.๑๐๓๔	๔.๑๘๑๒๕	๔.๒๔๓๗๕	๙.๐๙	๙.๑๙๒๕	๙.๐๙๓๗๕	๙.๑๙๖๒๕
๒๙	๒๐.๑๘	๒๐.๓๑	๓๙.๒๘	๓๙.๕๕๕	๑๐.๕๗๗๕	๑๐.๕๕๑๒๕	๐.๑๐๒๔	๐.๑๐๓๑๕	๔.๑๘๖๒๕	๔.๒๕	๙.๐๗๘๗๕	๙.๒๒๒๕	๙.๑๑๖๒๕	๙.๒๖
๓๐	๒๐.๒๖	๒๐.๓๙	๓๙.๔๐๕	๓๙.๗๘๒๕	๑๐.๕๔	๑๐.๖๑๕	๐.๑๐๒๕	๐.๑๐๓๒๕	๔.๑๘๘๗๕	๔.๒๕๒๕	๙.๑๒๑๒๕	๙.๒๖๕	๙.๑๕	๙.๒๙๓๗๕
เฉลี่ยทั้งเดือน	๒๐.๑๓๗๕	๒๐.๒๖๗๕	๓๙.๕๖๗๕	๓๙.๘๔๑๑	๑๐.๖๐๙๔	๑๐.๖๘๘๕	๐.๑๐๕๓	๐.๑๐๖๑	๔.๑๘๕	๔.๒๕๘๕	๙.๑๓๙๙	๙.๒๘๔๕	๙.๑๗๒๖	๙.๓๑๘๑

ตารางที่ ๕.๕ (ต่อ)

ระยะเวลา	คอลลาจรัฐา		ปอนต์สเตอร์ลิง		มาร์คเยอรมัน		เยนญี่ปุ่น		คอลลาร์ฮ่องกง		คอลลาร์มาเลเซีย		คอลลาร์สิงคโปร์	
	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย
ธันวาคม	๒๐.๒๖	๒๐.๓๙	๓๙.๓๒๒๕	๓๙.๕๙๗๕	๑๐.๕๘๖๒๕	๑๐.๕๖	๐.๑๐๑๖	๐.๑๐๒๓	๕.๑๙๒๕	๕.๓๕๖๒๕	๙.๑๓๖๒๕	๙.๒๗๘๗๕	๙.๑๙๗๕	๙.๓๕๒๕
๑	๒๐.๒๙	๒๐.๔๒	๓๙.๓๒	๓๙.๕๙๕	๑๐.๕๐๓๗๕	๑๐.๕๗๘๗๕	๐.๑๐๐๗	๐.๑๐๑๔	๕.๒๐	๕.๒๖๓๗๕	๙.๑๕๘๗๕	๙.๒๙๒๕	๙.๑๒	๙.๒๖๓๗๕
๒	๒๐.๒๖	๒๐.๓๙	๓๙.๔๕๕	๓๙.๗๓	๑๐.๕๖๒๕	๑๐.๖๓๗๕	๐.๑๐๒๗	๐.๑๐๓๕๕	๕.๑๙๗๕	๕.๒๖๑๒๕	๙.๑๖๓๗๕	๙.๓๐๗๕	๙.๒๒๑๒๕	๙.๓๖๖๒๕
๓	๒๐.๒๕	๒๐.๓๗	๓๙.๕๒๗๕	๓๙.๗๐๒๕	๑๐.๕๕๑๒๕	๑๐.๖๑๕	๐.๑๐๑๗	๐.๑๐๒๕	๕.๒๐๓๗๕	๕.๒๖๗๕	๙.๑๓๕	๙.๒๗๘๗๕	๙.๒๐๑๒๕	๙.๓๖๖๒๕
๔	๒๐.๒๕	๒๐.๓๗	๓๙.๕๙๗๕	๓๙.๗๗๒๕	๑๐.๕๖๖๒๕	๑๐.๖๐๕	๐.๑๐๒๐	๐.๑๐๒๗	๕.๒๐๓๗๕	๕.๒๖๗๕	๙.๑๕๓๒๕	๙.๒๘๗๕	๙.๑๙๒๕	๙.๓๓๘๗๕
๑๒	๒๐.๒๖	๒๐.๓๙	๔๐.๑๓๕	๔๐.๑๕๕	๑๐.๖๕๑๒๕	๑๐.๗๒๖๒๕	๐.๑๐๓๕	๐.๑๐๔๓	๕.๑๙๗๕	๕.๒๖	๙.๒๐๒๕	๙.๓๕๗๕	๙.๒๓๖๒๕	๙.๓๘๑๒๕
๑๓	๒๐.๓๑	๒๐.๔๔	๔๐.๐๑	๔๐.๒๙๗๕	๑๐.๖๓๘๗๕	๑๐.๗๑๓๗๕	๐.๑๐๓๒	๐.๑๐๓๙๕	๕.๒๐๗๕	๕.๒๗๑๒๕	๙.๒๖๓๗๕	๙.๔๑	๙.๓๑๓๗๕	๙.๔๖๑๒๕
๑๔	๒๐.๒๙๓๕	๒๐.๔๒๗๕	๔๐.๑๒๗๕	๔๐.๔๐๗๕	๑๐.๖๖	๑๐.๗๕๑๒๕	๐.๑๐๓๓	๐.๑๐๔๑	๕.๒๐๘๗๕	๕.๒๗๒๕	๙.๒๒๓๗๕	๙.๓๖๗๕	๙.๒๙๑๒๕	๙.๔๓๗๕
๑๕	๒๐.๒๕	๒๐.๓๗	๓๙.๕๕๒๕	๓๙.๗๕๒๕	๑๐.๖๕๕	๑๐.๗๓	๐.๑๐๓๕	๐.๑๐๔๑๕	๕.๒๐๒๕	๕.๒๖๖๒๕	๙.๑๘๑๒๕	๙.๓๖๖๒๕	๙.๒๖๗๕	๙.๔๑๖๒๕
๑๖	๒๐.๒๖๒๕	๒๐.๓๙๒๕	๔๐.๐๗๗๕	๔๐.๓๘๗๕	๑๐.๖๕๒๕	๑๐.๗๕	๐.๑๐๓๗	๐.๑๐๔๗๕	๕.๒๐๘๗๕	๕.๒๗๒๕	๙.๒๑๓๗๕	๙.๓๕๗๕	๙.๓๐๗๕	๙.๔๕๗๕
๑๗	๒๐.๒๘	๒๐.๔๑	๔๐.๖๐	๔๐.๕๖๕	๑๐.๕๗๗๕	๑๑.๐๐๒๒๕	๐.๑๐๕๓๕	๐.๑๐๖๕	๕.๒๑๖๒๕	๕.๒๘	๙.๒๖๗๕	๙.๔๑๕	๙.๓๒๗๕	๙.๔๗๖๒๕
๒๐	๒๐.๒๙	๒๐.๔๒	๔๐.๗๕	๔๑.๑๘๗๕	๑๑.๐๒	๑๑.๑๒๒๕	๐.๑๐๕๒	๐.๑๐๖๓	๕.๒๑๖๒๕	๕.๒๘	๙.๒๕๗๕	๙.๓๙๕	๙.๓๕๑๒๕	๙.๕๐
๒๑	๒๐.๒๙	๒๐.๔๒	๔๐.๘๐๒๕	๔๑.๑๐๗๕	๑๑.๐๐๕	๑๑.๑๐๗๕	๐.๑๐๕๖	๐.๑๐๖๖๕	๕.๒๐๓๗๕	๕.๒๖๗๕	๙.๒๕๒๕	๙.๓๘๗๕	๙.๓๕๑๒๕	๙.๕๐
๒๒	๒๐.๒๙๕	๒๐.๔๒๕	๔๐.๕๑๗๕	๔๐.๘๗๒๕	๑๐.๘๙๒๕	๑๐.๙๙๓๗๕	๐.๑๐๓๙	๐.๑๐๔๑	๕.๒๐๘๗๕	๕.๒๗๑๒๕	๙.๑๙๗๕	๙.๓๕๓๗๕	๙.๓๒๓๗๕	๙.๔๗๒๕

ตารางที่ ๕.๕ (ต่อ)

ระยะเวลา	ดอลลาร์สหรัฐฯ		ปอนด์สเตอร์ลิง		มาร์กเยอรมัน		เยนญี่ปุ่น		ดอลลาร์ฮ่องกง		ดอลลาร์มาเลเซีย		ดอลลาร์สิงคโปร์		
	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	อัตราซื้อ	อัตราขาย	
ธันวาคม	๒๖	๒๐.๓๐๕	๒๐.๔๓๕	๔๐.๖๙	๔๑.๐๙๕	๑๐.๙๑๖๒๕	๑๑.๐๑๖๒๕	๐.๑๐๔๑๕	๐.๑๐๕๑๕	๔.๒๐๗๕	๔.๒๗๑๒๕	๙.๑๘๓๗๕	๙.๓๒๘๗๕	๙.๓๐๓๗๕	๙.๔๕๑๒๕
	๒๗	๒๐.๓๐๕	๒๐.๔๓๕	๔๐.๘๖๒๕	๔๑.๑๖๗๕	๑๐.๙๘๑๒๕	๑๑.๐๘๒๕๐	๐.๑๐๓๘๕	๐.๑๐๔๘๕	๔.๒๐๗๕	๔.๒๗๑๒๕	๙.๑๘๗๕	๙.๒๙๑๒๕	๙.๒๘๖๒๕	๙.๔๓๒๕
	๒๘	๒๐.๓๑	๒๐.๔๔	๔๑.๓๖	๔๑.๖๗๗๕	๑๑.๑๓๗๕	๑๑.๒๔๑๒๕	๐.๑๐๔๕	๐.๑๐๕๖	๔.๒๑๕	๔.๒๗๗๕	๙.๑๘๗๕	๙.๒๙๑๒๕	๙.๓๑๑๒๕	๙.๔๕๘๗๕
	๒๙	๒๐.๓๐	๒๐.๔๓	๔๑.๑๗๗๕	๔๑.๔๗๗๕	๑๑.๑๑๒๕	๑๑.๒๑๕	๐.๑๐๔๗	๐.๑๐๕๘	๔.๒๑๒๕	๔.๒๗๕	๙.๑๗๘๗๕	๙.๓๒๒๕	๙.๓๔๑๒๕	๙.๕๐
เฉลี่ยทั้งเดือน	๒๐.๒๘	๒๐.๔๑	๔๐.๒๓	๔๐.๕๔	๑๐.๗๗	๑๐.๘๖	๐.๑๐๓๕	๐.๑๐๔๕	๔.๒๑	๔.๒๗	๙.๑๙	๙.๓๔	๙.๒๘	๙.๔๒	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย